
Leo Baeck Institute
4 4000 001282244 9

המזכיר

HEBRÆISCHE BIBLIOGRAPHIE.

Blätter

für

neuere und ältere Literatur des Judenthums,

nebst einer literarischen Beilage

redigirt

von

M. Steinschneider,

herausgegeben

von

Julius Benzian.

Zugleich eine Ergänzung zu allen Organen des Buchhandels.

Band XVIII.

Berlin.

Julius Benzian.

1878.

Register.

[Sämmtliche Ziffern bedeuten die Seitenzahl.]

Hebräische Titel.

[Die von einer Note begleiteten sind mit * hinter der Ziffer, die periodischen vor dem Titel bezeichnet.]

תנ"ך.

Autoren und Schlagwörter.

Cataloge.

Bibliotheken.

Beilage.

[Alle Artikel der Beilage ohne Unterschrift sind vom Redacteur derselben.]

Anzeigen.

Miscellen.

Berichtigungen und Zusätze.

S. 12 Z. 15—16 del., s. S. 125.

S. 14. Hr. *van Biema* (20. VIII. 1878) bemerkt: Woher Zedner die Auflösung der Chiffre נא"מן in או"ש genommen, konnte ich leider noch nicht ausfindig machen; das Werkchen selbst giebt keine Andeutung und schliesst mit תפלה למשה. — ברית מטה משה beklagt sich über den *Sulzbacher* Drucker f. 3 Anm. והנה המדפים העלים שמו ושם עירו באיזה מקום שנדפס ודרשתי וחקרתי אצל המשפיסים (so) הבאים לדפום (so) הטובים בעורות (so) המקום אי"ה ואמרו לי שנדפס בזולצבאך והגידו לי מי הוא א' הרע הזה וגליתי טפח ומכסה (so) טפחים. Naftali Kohen aus Posen wollte auf Veranlassung des Vf. einen Bann erlassen: שמתא ונידוי על המדפס (so) ועל כל מי שיהיה בידו שיוציא וישרוף בהיותו פה ולא נתקיים מחמת הטרדה שהיה עליו, — פה ist wohl Berlin?

S. 16, Cohn, Z. 3 l. השמים, — Z. 7 v. u. l. לדעת.

S. 35 Z. 9 l. Talmudfragment. — Unter Nehama l. 5638.

S. 42 Z. 6 liest *Halberstamm* מכלימות ורוק, Jes. 51, 6; S. 43 Z. 7 v. u. Hiob 24, 11.

S. 65. קלצון, Dr. *Güdemann* bemerkt (März 1879): auch ילצין (Ozar Tob 18, 15, vgl. 22, 34 קלשונש in Asufot 52, 122, Rokeach § 359, קלצינש Or serua I, S. 66 eine Art Backwerk, kleine Torte) und ילצונש Rokeach § 313, 316 (sonst ebenfalls קלצונש) für Socken, also beides *chausson*; demnach dürfte auch der Ortsnamen *Chaussan* Dep. Rhone od. *Chauzan*, Dep. Ardeche, sein.

Zu S. 74 theilte uns Hr. *Halberstamm* die ganze Stelle mit: כבא אברם פתחי נדיבים, על שער בת רבים . . . יודיע צערו לרבים . . . כי גדול כים שברו, די מחסורו, אשר יחסר למן אז חדל להיות לו עושר ונכסים וכבוד ומעת הוסר, אין מלך ואין שר, אשר ימלא את ידיו מתן בסתר, בסתר אהלו יסתירהו, בצוקו בסוכו יצפינהו, ביום רעה מרעה שמן וטוב ירעהו . . . וענהו משמי הצלחתו טרם יקראהו, ומבשרו בצר לו וכספו בקצפו לא יתעלם, כי גדלה מעלתו ומעלת אבותיו ורחבה ונסבה כפתחו של אולם, אברם הוא אברהם בן חכמים הוא בן מלכי קדם, עיני ראו אביו יצחק חן

שפתיו רעהו מלך שר וגדול ליהודים משנה למלך קאשטילייא הוא היה דון משק אבן ישנאז, כל איש רע ובליעל שקץ ישקץ, ונדיב נדיבות יעץ, יקרב ויבחר ולא אחר לעשות צדקה ומשפט ורב טוב לבית ישראל וכאשר נגזרו הגזרות וחלק עם בני העברים ... ביד צר ואכזר נגזר מארץ חיים, גזרה חכמתו, בטלה עבודתו, אבדה מעלתו, ובינתו תסתתר וכל מעשה תקפו וגבורתו, את כבוד עשרו ורב בניו קדשו את השם לפי חרב הוחדה ורק הוא ובנו אחד היה אברהם נמלטו על נפשם במורסיאה, וימת שם משה עבד יי׳ זקן ושבע רגז ויאסוף אל עמיו, הלא זה אוד מוצל מאש יום תוכחה ועברה, וישאר אך נח לו שלא נברא, כי עמד עליו חסרון כים ... ובא כמהלך רישו כי בקקוהו בוקקים בוזזים והולכי על דרך בזזו איש לו, נשאו צרור כספו בשקו, הציגוהו כלי ריק ותם לריק כחו וכל יגיעו עד בלעו רקו, לא יתנוהו השב רוחו, ויבא וישפוך לפני שיחו, ופרשת גדולת אביו ושיאו לעב יגיע ממעל לכוכבי שמי, מדי דברי בו זכור אזכרנו המו מעי לו יחד נכמרו נחמי, ויבך ויתחנן לי אהיה לו לפה לקדושים אשר בארץ המה, ואנכי חלילה לי מחדול להתפלל בעדו, ראשי אלפי ישראל שאו מרום עיניכם וראו בעניו אמצוהו חזקוהו עודנו באבו לא יקטף בהתעטף עלי נפשו . . . אספוהו הביתה האבילוהו והשקוה . . . . ואברהם חיה יחיה ולא ימות . . . כנפשכם החשובה ונפש אחיכם הבא על החתום שלומכם דורש ומבקש. Es ist demnach an Abraham Zarzal nicht zu denken, da hier nur von Jsak ausgesagt wird, dass er משנה למלך קאשטיליוא, von dessen Sohn Abraham nur, dass er früher reich war.

S. 86 vorl. Z. lies Herausgeber.

S. 92, nach Dr. *Kayserling* fehlen: 1846 L. Schwab, Erinnerung an den Religionsunterricht (ungar. u. deutsch) Budan. (Ein katechet. Religionsb.) — 1855 H. B. Fassel, Dath Mosche Wejisrael. Die mos.-rabb. Religionslehre. 2. Aufl. Gr. Kanischa 1858. — 1856 N. F. Mannheimer. Rosch Amanah. Leitfaden für den israel. Religionsunterr. Gr. Kanischa. 2. Aufl. Pest 1864. — 1870 G. Wolf, Isr. Beligions- u. Sittenl. Wien. — 1872. Is. Rosenmeyer, Leitf. der mos. Rel. Pest (Ungar. u. deutsch). — 1873 Gumplovicz etc. [wird in H. B. nachgetragen].

S. 100: ארונו *Arono.* 4. Breslau, 1875 (69 Bl.) (Kayserling).

S. 113 Z. 1 מלפות l. מלכות.

S. 116 Z. 8, 9 nach Num. 17, 23. u. Threni 3, 50; Z. 24 lies לוית חן הם (Halberstamm).

Aven Nathan e le teorie sulla origine della luce lunare. (Estratto dal Bulletino di Bibliogr. e di Storia delle scienze matemat. et fisiche.) Roma 1868. gr. 4. 1 —

Donnolo. Pharmakologische Fragmente aus dem 10. Jahrhundert, nebst Beiträgen zur Literatur der Salernitaner, hauptsächlich nach handschr. hebr. Quellen, nebst *Constantinus Africanus* und seine arabischen Quellen, und Donnolo, Fragment des ältesten medicinischen Werkes in hebr. Sprache. Berlin 1868. 8. 10 50

(Die Bedeutung der hier niedergelegten Forschungen über die Salernitanische Schule ist von R. Seligmann in Canstatt's Jahresb. 1871, I, 252, hervorgehoben.)

— Hebr. Text allein. Berlin 1867. gr. 8. 1 —

Alfarabi, des arab. Philosophen, Leben und Schriften, mit besonderer Rücksicht auf die Gesch. der griech. Wissenschaft unter den Arabern, nebst Anhängen (zum Theil hebr.). Petersburg 1869. gr. 4. 7 —

Giuda Romano. Notizia. (Estratto dal giornale romano il *Buonarroti.*) Roma 1870. 4. 1 50

Zur Geschichte der Uebersetzungen aus dem Indischen ins Arabische und ihres Einflusses auf die arabische Literatur. (Sonderabdruck aus Bd. 24, 25 der Zeitschr. der D. M. Gesellschaft in 20 Exempl.) Leipzig 1870, 1871. 8. 6 —

(Enthält als Grundlage die zum ersten Mal edirte Vorrede des Ibn Esra zur Uebersetzung eines astronom. Werkes.)

Intorno ad alcuni passi d'opere del medio evo relativi alla calamita. (Estratto dal Bulletino di Bibliogr. e di Storia delle scienze matemat. e fisiche.) Roma 1871. gr. 4. (48 S.) 2 —

Zum Speculum astron. des Albertus M., über die darin angeführten Schriftsteller und Schriften. (Sonderabdr. aus der Zeitschr. für Mathematik u. Physik Bd. XVI.) Leipzig 1871. 8. 2 —

Ueber die Volksliteratur der Juden. Sonderabdruck aus dem Archiv für Literaturgesch. Leipzig 1871. 8. 1 50

Rede bei der Trauung u. s. w. (als Ms. gedruckt). Berlin 1871. 8. 1 —

Catalog hebr. Handschriften, grössten Theils aus dem Nachlasse des Rabb. M. S. Ghirondi u. s. w. Berlin 1872. 8. (IV, 54 S. nach dem Ms. *autographirt*, nur in 100 Exemplaren abgezogen.) 3 —

Verzeichniss karaitischer und anderer hebr. Handschriften (Fischl). Abdruck aus der hebr. Bibliographie. Berlin 1872. gr. 8. 1 50

Il libro di Sidrach. Notizia. (Estratto dal giornale Il *Buonarroti.*) Roma 1872. gr. 8. (Nicht im Handel.) 1 —

Jehuda di Modena, Verfasser eines Schachbuchs? Altona 1872. 8. (Abdruck aus der Hebr. Bibliogr. 4 S.) (Nicht im Handel.) 1 50

Gifte und ihre Heilung von Mose *Maimonides*, zum ersten Male deutsch, nebst einem Anhang über die Familie Ibn Zohr. Hierzu als Einleitung: Die toxicologischen Schriften der Araber bis Ende des 12. Jahrhunderts, grösstentheils nach handschriftlichen Quellen. Berlin 1873. gr. 8. (Nicht im Handel.) 4 50

Schach bei den Juden. Ein Beitrag zur Cultur- und Literaturgeschichte. Berlin 1873. gr. 8. (Nicht im Handel.) 5 —

Der Calender von Cordova. (Sonderabdr. in 30 Exempl. aus d. Ztschr. f. Mathem. Dresden 1874, — 10 S.) 1 60

Zeitschrift für Mathematik u. Physik, herausgeg. von Schlömilch u. s. w. Die mittleren Schriften der Araber und ihre Bearbeiter. — Abraham Judaeus — Savasorda und Ibn Esra. Leipzig 1865. 1867. gr. 8. 4 50

Vite di Matimatici Arabi tratte da un' opera inedita di Bernardino Baldi con note di *M. Steinschneider.* Roma 1874. gr. 4. 6 —

Hof-Buchdruckerei (H. Neubürger) in Dessau.